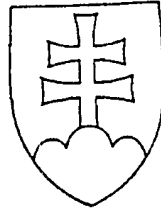

Slovenskej republiky

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Štefanku a členiek senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a JUDr. Anny Petruľákovej, v právnej veci žalobcu **R. S.**, T., Č., zastúpeného JUDr. D. H., advokátkou, Advokátska kancelária, P., K., proti žalovanému **P. B.** nar. X., bytom Č., K., zastúpenému JUDr. P. S. advokátom, Advokátska kancelária H., K., v konaní **o nahradenie vyhlásenia vôle** na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 05. marca 2008 č. k. 3 Cob 68/2007 – 362 (vec Okresného súdu Košice II č. k. 35 Cb161/2005), takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 05. marca 2008 č. k. 3 Cob 68/2007 – 362 **z a m i e t a**.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania v sume 60,44 eur do troch dní na účet jeho právnej zástupkyne.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Košice II svojím rozsudkom z 26. 03. 2007 č. k. 35Cb/161/2005-286 rozhodol tak, že žalovaný je povinný do troch dní od právoplatnosti rozsudku uzavrieť so žalobcom, ako nadobúdateľom, zmluvu o prevode obchodného podielu v obchodnej spoločnosti I. s. r. o. K., so sídlom Z., K., IČO X., zapísanej v obchodnom registri vedenom na Okresnom súde Košice I v oddieli S., vložka číslo X., v znení uvedenom vo výroku rozsudku a žalovaného zaviazal nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 29 900 Sk, na účet jeho právnej zástupkyne.

Po odvolaní žalovaného odvolací – Krajský súd v Košiciach rozsudkom napadnutým dovolaním rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania na účet jeho právnej zástupkyne vo výške 4 611 Sk, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a proti potvrdzujúcemu rozsudku pripustil vo výroku dovolanie (§ 238 ods. 3 OSP).

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobou, podanou na súde dňa 01. 07. 2005, žalobca žiadal, aby súd rozsudkom nahradil vyhlásenie vôle žalovaného na uzavretie zmluvy o prevode obchodného podielu žalovaného v obchodnej spoločnosti I. s. r. o. K., so sídlom Z., K., IČO X., pretože povinnosť žalovaného bezodplatne previesť svoj obchodný podiel na žalobcu vyplýva z nepomenovanej zmluvy, označenej „Zmluva o riadení“, ku ktorej žalovaný pristúpil dňa 12.4.2002. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť z dôvodu, že zmluva o riadení je absolútne neplatná, a to najmä z dôvodu jej rozporu s dobrými mravmi a že porušuje jeho právo na podnikanie, garantované Ústavou SR. Žalobný návrh smeruje k nútenému nedobrovoľnému ukončeniu podnikania žalovaného v obchodnej spoločnosti I. s. r. o. K. Ďalej žalovaný tvrdil, že jeho pristúpenie k zmluve o riadení bolo vykonané pod tlakom a v situácii, keď sa obával o zdravie a život svoj a svojich detí.

Z vykonaného dokazovania odvolací súd zistil, že :

1/ Spoločnosť I. s. r. o. K. vznikla dňa 15. 10. 1998 a jej jediným spoločníkom, zapísaným v obchodnom registri, bol do 10. 05. 2002 M. Š.

2/ Medzi žalobcom, ako riadiacou osobou a spoločnosťou I. s. r. o. K., ako riadenou osobou a spoločníkom M. Š. bola v písomnej forme uzavretá Zmluva podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, obsahujúca tri články, a to čl. I – predmet zmluvy, čl. II – prednostný prevod obchodných podielov alebo ich časti a čl. III – trvanie zmluvy. V čl. I ako predmet zmluvy je uvedené, že riadená osoba sa zaväzuje na základe tejto zmluvy plniť príkazy z jednotného riadenia riadiacej osoby, predovšetkým v oblastiach riadenia investícií, riadenia nákupov a predaja, financovania podnikateľskej činnosti a rozdeľovania zisku. V čl. II je o. i. uvedené, že riadená osoba a jej spoločník sa zaväzujú prednostne previesť obchodné podiely alebo ich časti na riadiacu osobu alebo osoby, ktoré označí riadiaca osoba, a to do 15 dní od doručenia výzvy na takýto prevod, inak zodpovedá za škodu tým spôsobenú, že takýto prevod je bezodplatný, ak sa riadiaca osoba nedohodne so spoločníkom riadenej osoby inak, to platí aj pre iné osoby, na ktoré sa majú previesť obchodné podiely alebo ich časti. V čl. III je uvedené, že zmluva sa uzatvára na dobu neurčitú a je nevypovedateľná zo strany riadenej osoby alebo jej štatutárneho orgánu, prípadne spoločníka riadenej osoby, zmluvu je možno skončiť písomnou dohodou alebo výpoveďou zo strany riadiacej osoby. Na uvedenej zmluve je uvedený dátum

19. 08. 1998, ktorý je však sporný, pretože podľa žalovaného k spísaniu tejto zmluvy došlo v roku 2002.

3/ Dňa 12. 04. 2002 bol spísaný Dodatok č. 1 k zmluve, uzavretej podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka zo dňa 19. 08. 1998 (č. 1. 9), v ktorom sa konštatuje, že navýšením základného imania sa stali spoločníkmi riadenej osoby siedmi spoločníci, medzi nimi aj žalovaný a že noví spoločníci v celom rozsahu a bez výhrad pristupujú k zmluve, uvedenej v úvodnej časti tohto dodatku a vyhlasujú, že jej obsahu porozumeli a na znak súhlasu túto zmluvu vlastnoručne podpisujú. V čl. III sa konštatuje, že prílohu č. 1 k tejto zmluve tvorí zápisnica z mimoriadneho valného zhromaždenia riadenej osoby, ktorou sa udelil súhlas na pokračovanie v pôvodnej zmluve. Na zadnej strane uvedeného dodatku je sedem podpisov a podľa účastníkov konania sú nimi podpisy nových siedmich členov spoločnosti, medzi nimi i žalovaného. Na dodatku nie je podpis žalobcu, ako jednej zo zmluvných strán.

4/ Dňa 12. 04. 2002 bola spísaná zápisnica z rokovania mimoriadneho valného zhromaždenia (č. 1. 8), za účasti všetkých ôsmich spoločníkov spoločnosti, na ktorom bolo prijaté uznesenie, že MVZ schvaľuje pristúpenie spoločnosti k pôvodnej zmluve o riadení zo dňa 19. 08. 1998 a dodatok č. 1 k pôvodnej zmluve.

5/ Dňa 12. 04. 2002 bola notárkou JUDr. Z. O. vo forme notárskej zápisnice, spísaná zápisnica z valného zhromaždenia spoločnosti I. s. r. o. K. (č. 1. 54-56), na ktorej jediný spoločník M. Š. rozhodol o navýšení novými peňažnými vkladmi a záväzok na navýšenie prevzali siedmi záujemcovia, medzi nimi aj žalovaný, ktorí prehlásili, že pristupujú k zakladateľskej listine. V čl. III valné zhromaždenie, za prítomnosti pôvodného spoločníka a nových spoločníkov, schválilo zmenu zakladateľskej listiny, ktorej úplné znenie tvorí nedeliteľnú súčasť zápisnice (č. 1. 57-69).

6/ Od 25. 04. 2002 bol predmet činnosti spoločnosti I. s. r. o. K. doplnený o. i. o záložňu. Od 10. 05. 2002 boli do obchodného registra zapísaní ďalší siedmi spoločníci, medzi nimi aj žalovaný (výpis z obchodného registra z 05. 11. 2007 č. 1. 324).

7/ V § 1 ods. 2 zakladateľskej listiny v úplnom znení, platnom do 25. 01. 2005, bolo dohodnuté, že prevádzať obchodný podiel je možné písomnou zmluvou iba medzi spoločníkmi spoločnosti, pričom podmienkou platnosti takejto zmluvy je predchádzajúci súhlas valného zhromaždenia a dodržanie ustanovené spoločenskej zmluvy o predkupnom práve spoločníkov na obchodný podiel. Uvádza sa, že ak spoločníci nevyužijú toto predkupné právo v lehote 10 dní odo dňa keď sa dozvedeli o zamýšľanom prevode, toto predkupné právo zaniká.

8/ Dňa 25. 01. 2005 bola spísaná zápisnica o rokovaní mimoriadneho valného zhromaždenia spoločnosti I. s. r. o. K., na ktorom boli prítomní všetci ôsmi spoločníci

spoločnosti, s programom 1/ Otvorenie, voľba predsedu valného zhromaždenia a zapisovateľa, 2/ Zmeny v spoločenskej zmluve, 3/ Zrušenie plnej moci pre JUDr. J. S. Ohľadom zmien spoločenskej zmluvy bolo o. i. prijaté uznesenie č. 1/2005 a 2/2005 (č. l. 215 217).

9/ Podľa úplného znenia Zakladateľskej listiny spoločnosti I. s. r. o. K. z 25. 01. 2005 (č. l. 218 – 231), a to § 1 tretí odsek, prevádzať obchodný podiel je možné písomnou zmluvou, ako medzi spoločníkmi spoločnosti, tak aj medzi spoločníkmi a tretími osobami, pričom podmienkou platnosti takejto zmluvy je predchádzajúci súhlas valného zhromaždenia a dodržanie ustanovení spoločenskej zmluvy o predkupnom práve spoločníkov na obchodný podiel.

10/ Výzvou zo 04. 04. 2005 (č. l. 10), s odvolaním sa na čl. II zmluvy z 19. 08. 1998 a rozhodnutia spoločníkov o pristúpení k nej z 12. 04. 2002, žalobca vyzval žalovaného o prevod obchodného podielu v spoločnosti I. s. r. o. K. a aby sa do 15 dní od doručenia výzvy dostavil na podpis zmluvy o prevode obchodného podielu.

Žalobca vyvodzoval svoje právo na prevod obchodného podielu žalovaného na jeho osobu z dodatku č. 1 zo dňa 12. 04. 2002 (č. l. 9) k zmluve uzavretej dňa 19. 08. 1998.

Pokiaľ ide o pôvodnú zmluvu zo dňa 19. 08. 1998, je sporný termín, kedy bola uzavretá. Podľa M. Š. ktorý zmluvu podpísal, ako riadená osoba a ktorý bol ako svedok vypočutý v tomto konaní, zmluva bola podpísaná v r. 2002. Keďže svedok nespochybnil, že uvedenú zmluvu podpísal, odvolací súd považoval posúdenie platnosti uvedenej zmluvy dátum jej podpisu za irelevantný.

Odvolací súd sa stotožnil s právnym posúdením veci prvostupňovým súdom, podľa ktorého zmluva zo dňa 19. 08. 1998, v znení dodatku č. 1 zo dňa 12. 04. 2002, aj pokiaľ ide o čl. II – prednostný prevod obchodného podielu, je nepomenovanou zmluvou podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, upravujúcou riadenie spoločnosti, pričom vychádza z vôle zmluvných strán uzavrieť tento typ zmluvy. Ako uviedla právna zástupkyňa žalobcu, zmluvné strany pri uzatváraní tejto zmluvy sledovali dovolený účel dovolenými prostriedkami, zmluvu rešpektovali od jej uzavretia až do mája 2005, kedy žalovaný odmietol podpísať zmluvu o prevode obchodného podielu. V konaní nebolo preukázané, že by uzavretie zmluvy, resp. pristúpenie k nej, zo strany žalovaného, nebolo slobodným rozhodnutím žalovaného a že k takémuto konaniu bol donútený zo strany žalobcu. Bolo na posúdení žalovaného, či a akú zmluvu uzavrie. Odvolací súd vychádzal z toho, že keď sa rozhodol pristúpiť k zmluve s obsahom v nej uvedeným, potom mu nastala právna povinnosť takúto zmluvu plniť, aj keď by plnenie bolo pre neho nevýhodné. Žalovaný sa bránil ohľadom vyhrážok, spojených s podpisom dodatku č. 1 a zápisnice z MVZ z 12. 04. 2002, že trestné oznámenie nepodal z dôvodu, že predmetné dokumenty nemal

k dispozícii. Odvolací súd však toto jeho tvrdenie posúdil tak, že práve včasným podaním trestného oznámenia, t. j. v apríli 2002, by žalovaný dosiahol, aby sa žalobca vyjadril k tomu, za akých podmienok a či a aké doklady žalovaný podpísal. Tým, že žalovaný tak neurobil, oslabil a za situácie, že iné dôkazy než výsluch zúčastnených osôb na toto tvrdenie nepredložil, až vylúčil možnosť preukázať nátlak žalobcu na podpis uvedených dokumentov. Preto odvolací súd nedostatok vôle zo strany žalovaného v dôsledku nátlaku žalobcu na podpis uvedených dokumentov nemal za preukázaný.

Pokiaľ ide o podmienky na prevod obchodného podielu, uvedené v § 115 Obchodného zákonníka, prvostupňový súd ich splnenie v napadnutom rozsudku dostatočne právne posúdil a odvolací súd sa s týmto posúdením stotožňuje. Skutočnosť, že na mimoriadnom valnom zhromaždení spoločnosti I. s. r. o., konanom dňa 12. 04. 2002, spoločníci schválili pristúpenie k zmluve zo dňa 19. 08. 1998, ktorú pomenovali ako zmluvu o riadení, súhlasili s prevodom ich obchodných podielov tak, ako to bolo uvedené v zmluve zo dňa 19. 08. 1998, t. j. na žalovaného alebo na inú, ním určenú osobu s vylúčením možnosti uplatnenia predkupného práva na obchodný podiel.

Zmluva zo dňa 19.8.1998 sleduje dovoľený účel dovoľenými prostriedkami, nie je dôvod, aby jej súd, podľa § 265 Obchodného zákonníka, neposkytol právnu ochranu.

Rozsudok odvolacieho súdu napadol dovolaním žalovaný. Jeho prípustnosť odôvodnil § 238 ods. 3 OSP. Aj podľa názoru dovolacieho súdu boli tu dôvody na pripustenie dovolania. Dovolanie odôvodnil tým, že rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod je daný ustanovením § 241 ods.2 písm. c. OSP. Nesprávne právne posúdenie veci odvolacieho súdu (ktorý sa stotožnil s právnymi závermi prvostupňového súdu) spočíva podľa odvolateľa v tom, že:

Na základe intencií samotného krajského súdu, ktorý v prvom uznesení č. k. 3 Cob 65/2006 zo dňa 19. 10. 2006, ktorým zrušil prvý prvostupňový rozsudok v tejto veci a zaviazal prvostupňový súd, aby vec opätovne posúdil s poukazom na skutočnosť, že obsah zmluvy sa neposudzuje podľa jej názvu ale jej obsahu a teda malo dôjsť k posúdeniu, či v prípade záväzku na prevod obchodného podielu spoločníka ide o súčasť riadenia spoločnosti alebo či ide o iný právny vzťah. Ďalej sa malo posúdiť, či sú splnené podmienky na prevod obchodného podielu podľa zákonnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku v náväznosti na znenie spoločenskej zmluvy resp. zakladateľskej listiny spoločnosti I. s.r.o. K. Druhostupňový súd sa vo svojom rozhodnutí touto skutočnosťou nijakým spôsobom nezaoberal a len konštatuje, že sa stotožňuje správnym posúdením veci prvostupňového súdu. Nie je teda možné sa dozvedieť akými postupmi a právnymi úvahami sa riadil súd pri právnom posudzovaní veci.

Poukázal na skutočnosť, že Okresný súd v Prešove vydal dňa 20. 06. 2006 rozsudok sp. zn.: 19 Cb 95/2005, ktorým v rovnakej veci u iného spoločníka spoločnosti I. s. r. o. K., zamietol žalobu R. S. proti Ing. J. D. v konaní o nahradenie podal žalobca odvolanie. Krajský súd v Prešove rozsudkom sp. zn. 2 Cob 30/2006 o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu v Prešove rozhodol tak, že potvrdil tento rozsudok a to z dôvodu, že Zmluva o riadení je absolútne neplatná a že nie sú splnené podmienky na prevod obchodného podielu. Proti tomuto rozsudku podal žalobca dovolanie na Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý predmetný rozsudok zrušil a vrátil avšak len z „procesných“ dôvodov pričom sa hmotnoprávnou stránkou nezaoberal. Fotokópie rozsudkov tvoria prílohu dovolania. Je sporná skutočnosť, kedy bola samotná Zmluva o riadení uzavretá. Zmluva je datovaná na deň 19. 08. 1998, avšak v priebehu konania vyšlo spoľahlivo najavo, že v tento deň nebola uzavretá, teda účastníkmi podpísaná druhostupňový súd konštatuje, že tým, že nedošlo k spochybneniu podpísania tejto zmluvy a jeho podpisu. S takýmto záverom nie je možné súhlasiť, skutočnosť že záväzok žalovaného previesť svoj obchodný podiel v spoločnosti I. s.r.o. K. na žalobcu vychádza zo zmluvy o budúcej zmluve o prevode obchodného podielu. Tu dôrazne poukázal na to, že samotný krajský súd konštatoval vo svojom uznesení, že obsah zmluvy je potrebné posudzovať podľa jej obsahu a nie podľa jej názvu. S prihliadnutím na to, vyslovil názor, že v tomto prípade ide o zmluvu s prvkami zmluvy o budúcej zmluve a teda musia byť splnené kogentné ustanovenia Obchodného zákonníka vzťahujúce sa na zmluvu o budúcej zmluve. Už zo samotného gramatického výkladu čl. II zmluvy je zřejmé, že účastníci vyjadrili vôľu zriadiť pre jedného z účastníkov zmluvy právo na uzavretie zmluvy o prevode obchodného podielu v budúcnosti. Takéto právo bez časového ohraničenia však nie je možné platne zriadiť.

Nesprávne právne posúdenie veci odvolacieho súdu vidí aj v tom, že rozhodol o prevode obchodného podielu prostredníctvom uplatnenia si žaloby podľa § 161 ods. 3 nahradením vôle, pričom takýto záver je v rozpore s ustanoveniami § 115 Obchodného zákonníka upravujúceho postup pri prevode obchodného podielu. V rozsudku Krajského súdu v Košiciach podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, keď podľa § 263 Obchodného zákonníka je ustanovenie § 289 Obchodného zákonníka kogentným ustanovením, pričom lehota uvedená v § 289 ods. 1 (lehota na uzavretie zmluvy, resp. na uplatnenie výzvy na jej uzavretie) je podľa § 290 ods. 2 Obchodného zákonníka prekluzívnou lehotou, nebolo doposiaľ riešené judikatúrou vyšších súdov. Dal do pozornosti dovolacieho súdu, že v Zmluve o riadení takáto doba v ktorej by mali obe zmluvné strany uzavrieť budúcu zmluvu s predmetom plnenia, ktorý je určený aspoň všeobecným spôsobom absentuje. Pretože ide o kogentné ustanovenie obchodného zákonníka má takáto absencia doby za následok to, že takáto zmluva nie je uzavretá platne.

Taktiež poukázal na skutočnosť, s ktorou sa druhostupňový súd nevyporiadal a to, akým spôsobom je samotná Zmluva o riadení podpísaná za ovládajúcu osobu a teda spoločnosť I. s. r. o. K. Spôsob konania konateľa/konateľov za obchodnú spoločnosť I. s. r. o. K. je a vždy bol (ako to vyplýva z úplného výpisu z Obchodného registra) taký, že za spoločnosť podpisuje konateľ samostatne a to tak, že k písanému alebo tlačenému obchodnému menu spoločnosti pripojí svoj vlastnoručný podpis. Avšak v tomto prípade pri podpise riadenej osoby je síce podpis konateľa, avšak absentuje obchodné meno spoločnosti k platnému uzavretiu predmetnej Zmluvy o riadení.

Krajský súd pri vyporiadaní sa s otázkou plnenia podmienok prevodu obchodného podielu podľa § 115 Obchodného zákonníka, sa len stotožnil s právnym posúdením veci prvostupňového súdu. Nie je možné sa stotožniť s tvrdením, že tým, že spoločníci schválili prístupenie k zmluve zo dňa 19. 08. 1998 – pričom samotnú dobu uzavretia zmluvy Krajský súd neustáľu – ktorú pomenovali ako zmluvu o riadení súhlasili s prevodom obchodných podielov tak ako to bolo uvedené. Takýto právny záver je absurdný a je v rozpore s ustanoveniami Obchodného zákonníka o tom, akým spôsobom rozhoduje valné zhromaždenie obchodnej spoločnosti v spojení s ustanoveniami o prevode obchodného podielu, taktiež je takýto záver v rozpore s ustanoveniami o vyhotovení zápisnice z valného zhromaždenia ako aj o samotných náležitostiach zápisnice z valného zhromaždenia. Žiadne valné zhromaždenie spoločnosti I. s. r. o. K. nikdy nedalo súhlas na prevod obchodných podielov podľa predmetnej zmluvy o riadení, ba práve naopak poukázal na rozhodnutie Mimoriadneho valného zhromaždenia spoločnosti I. s. r. o. K. zo dňa 14. 09. 2007, ktorá bola doložená do zbierky listín Okresného súdu Košice Obchodného registra a ktorým všetci spoločníci spoločnosti I. s. r. o. K. rozhodli o tom, že predmetnú Zmluvu o riadení považujú za absolútne neplatnú a preto sa ňou neriadia a riadiť nebudú. Fotokópia podania na obchodný register spolu s rozhodnutím Mimoriadneho valného zhromaždenia tvoria prílohu podaného dovolania. Ak by sa dovolací súd stotožnil s právnou argumentáciou odvolacieho (i prvostupňového) súdu v tom, že je možné uzavrieť záväzok na prevod obchodného podielu na inú osobu i nepomenovanou zmluvou podľa § 269 Obchodného zákonníka, potom považuje za nutné, že je potrebné sa zaoberať s námietkou žalovaného o neplatnosti tohto platného úkonu (zmluvy o riadení) podľa § 39 OZ, pretože tento odporuje zákonu, kogentnému ustanoveniu § 289 ods.1 Obch. zák. Na základe toho je toho názoru, že napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach je nezákonné a preto žiada dovolací súd, aby rozsudok Krajského súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

V dovolacej odpovedi žalobca navrhol dovolanie žalovaného zamietnuť. Svoj postoj odôvodnil tým, že dovolanie obsahuje v podstate len to, čo už bolo prednesené pred nižšími

súdmi. V dovolaní dovolateľ uvádza tie isté dôvody, ako pred súdom prvého stupňa a pred odvolacím súdom na ktoré už reagoval v priebehu týchto súdnych konaní.

Za podstatné považoval posúdenie základnej otázky platnosti tzv. zmluvy o riadení. Táto zmluva nie je upravená ani v Občianskom zákonníku a ani v Obchodnom zákonníku, ale to nie je rozhodujúce. Rozhodujúce je či ju Občiansky zákonník pripúšťa, bez ohľadu na uvedený § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka. Táto atypická zmluva ani jediným svojím ustanovením neodporuje Občianskemu zákonníku a preto problematika o jej neplatnosti je nadbytočná.

Druhou otázkou je vnášanie do tohto sporu akejsi ďalšej zmluvy a to zmluvy o budúcej zmluve. Úmyslom účastníkov nikdy nebolo uzatvoriť zmluvu o budúcej zmluve. Predmetom konania nebola ani neplatnosť zmluvy, o tom sa vedie spor pred Okresným súdom Košice – okolie, pod sp. zn. 17 Cb 74/2006, pričom rozhodnutie Okresného súdu Košice – okolie bolo Krajským súdom v Košiciach ako odvolacím súdom zrušené a k dnešnému dňu nebolo právoplatne ešte rozhodnuté. Predmetom konania nie je ani existencia zmluvy o budúcej zmluve a preto so strany dovolateľa ide čisto len o špekuláciu, tak ako to bolo preukázané aj v priebehu konania pred nižšími súdmi. Aj vo svojich ďalších podaniach adresovaných Najvyššiemu súdu SR, keďže je v argumentácii v núdzi, len opäť poukazuje na rozhodnutie OS v Prešove ako aj na rozhodnutie OS Košice okolie, ktoré nie sú právoplatne ukončené a snaží sa týmito rozhodnutiami argumentovať, že tzv. zmluva o riadení je absolútne neplatná, pretože tak rozhodli nižšie súdy a nepriamo naznačuje ako má rozhodnúť Najvyšší súd SR čo je právny nonsens.

Tvrdenia žalovaného v týchto podaniach, že tzv. zmluva o riadení zo dňa 19. 08. 1998 je absolútne neplatná s odvolávaním sa na uvedené rozhodnutia nižších súdov právne neobstojí. Aj z týchto podaní dovolateľa (žalovaného) je jednoznačne preukázané, že jeho obrana je len účelová a právne bezpredmetná. Zmluva o riadení účelom a ani obsahom neodporuje zákonu. Obsah tohto záväzku je určitý a predmet tohto záväzku je dovolený. Ak účastníci uzavru podľa svojho rozhodnutia (čo bolo v danom prípade preukázané a vyhodnotené), určitú zmluvu či už nepomenovanú alebo pomenovanú, platí, že túto zmluvu sú povinní plniť, a to aj vtedy, ak by plnenie bolo pre niektorú zo zmluvných strán nevýhodné. V našom práve platí princíp zmluvnej autonómie, určitej voľnosti. To znamená, že platí predovšetkým to, čo si účastníci zmluvy dohodli (ich dohoda je potom rovnako záväzná ako sám zákon – lex contractus), pokiaľ to zákon výslovne nezakazuje. Princíp zmluvnej voľnosti znamená, že v slobodnom práve každého subjektu, je rozhodnúť sa či a s kým príslušnú zmluvu uzatvorí, v práve slobodne si určiť (dohodnúť) obsah tejto zmluvy, čo znamená, že súkromnoprávne subjekty majú oprávnenie samostatne rozhodnúť o svojom právnom postavení.

Uplatnil aj náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10 ods. 2 OSP) po zistení, že sú splnené procesné podmienky dovolania, preskúmal rozhodnutie odvolacieho súdu v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý, (§ 236 ods. 1/, § 238 ods. 3/, § 240 ods. 1/, § 241 ods. 1/, § 242 ods. 1/ OSP). Zistil, že dovolanie nie je podané dôvodne, preto ho zamietol (§ 243b ods. 1, OSP).

Prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu je daná podľa § 23 8 ods. 1 OSP. S odôvodnením dovolania dovolateľom však súhlasiť nemožno. Nemožno s ním súhlasiť v tom, že vec odvolací súd nesprávne právne posúdil. Naopak, na dôvody odvolacieho súdu sa odvoláva aj dovolací súd a tieto dôvody dopĺňa argumentmi vyvolanými dôvodmi dovolania. Ščasti na ne poukázal aj žalobca v dovolacej odpovedi.

Žalovaný (aj napriek tomu, že je v konaní kvalifikovane zastúpený) dostatočne nepochopil, čo je predmetom sporu ale ani postup v dovolacom konaní a na tom zakladá aj svoju obranu. Vzhľadom na predmet sporu a jeho rozsah dovolací súd považuje za procesne správny postup odvolacieho súdu, keď proti svojmu potvrdzujúcemu rozhodnutiu pripustil dovolanie. Niektoré prejednávane vzťahy doposiaľ rozhodované neboli a jeho rozhodnutie ich rieši, tým sa len zdôraznila objektivnosť postupu odvolacieho súdu. Na strane druhej však žalovaný dovolaciemu súdu priam agresívne predkladá iné rozhodnutia aj nižších súdov, ktoré rozhodovali vo veciach súvisiacich s touto prejednanou vecou. Snaží sa vnútiť dovolaciemu súdu týmto spôsobom názory jemu vyhovujúce. Ide o neprípustný postup účastníka ovplyvňovať v preskúmvacej a rozhodovacej činnosti dovolací súd. Dovolací súd na tento postup účastníka neprihliadal a prihliadať nesmel. Vyžadoval sa od dovolateľa skôr opačný postup a to upozorniť nižšie súdy v iných súdených veciach na túto právoplatne skončenú vec, ktorá je v dovolacom konaní.

Správne nižšie súdy konštatovali, že právny úkon treba posudzovať podľa jeho obsahu a dokonca ak právny úkon je neplatný a má náležitosti iného právneho úkonu, ktorý je platný, možno sa naň odvolávať, ak je z okolností zrejmé, že vyjadruje vôľu konajúcej osoby (§ 41a ods. 1 OZ).

Správne súdy konštatovali, že predmetná „Zmluva o riadení“ je zmluvou (dvojstranným právnym úkonom) inominátnou, svojím obsahom atypickou a aj v jej úvode uvedenu, že sa uzatvára podľa § 269 Ods. 2 Obch. zák., podľa ktorého:

„Účastníci môžu uzavrieť aj takú zmluvu, ktorá nie je upravená ako typ zmluvy. Ak však účastníci dostatočne neurčia predmet svojich záväzkov, zmluva nie je uzavretá“.

Z tohto pohľadu predmetná zmluva nie je upravená ako typ zmluvy v Obchodnom zákonníku. Ostáva zodpovedať druhú otázku, či účastníci dostatočne určili predmet svojich záväzkov. Dovolací súd zastáva ten názor, že určili dostatočne predmet svojich záväzkov a táto otázka medzi nimi nebola sporná ani v dovolaní namietaná. Treťou otázkou je, či mohli účastníci zamýšľaný právny vzťah zmluvne upraviť. Prečo nie?! Vyjadruje ich vôľu, ktorú prejavili dobrovoľne, dobrovoľne vzali na seba záväzky zo zmluvy vyplývajúce a nadobudli práva podľa toho. Námietka žalovaného, že zmluvu uzavrel z donútenia (zo strachu likvidácie jeho a jeho rodiny) dovolací súd považuje za účelovú. Jednak to nebolo vôbec preukázané ani vierohodné. Nemožno uveriť tomu, že žalovaný, ako podnikateľ v tak komplikovanej podnikateľskej sfére, má problémy s oznámením bezprávnej vyhrážky, ktorej sa mal dopustiť žalobca a to orgánu na to príslušnému.

Občiansky zákonník je vo vzťahu k Obchodnému zákonníku „lex generalis“ a práve na tento všeobecný zákon sa odvolateľ ohľadne neplatnosti a to § 39, podľa ktorého:

„Neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom“.

Dovolateľ to nadväzoval na kogentné ustanovenie § 289 ods. 1 Obch. zák., podľa ktorého:

„Zmluvou o uzavretí budúcej zmluvy sa zaväzuje jedna alebo obe zmluvné strany uzavrieť v určenej dobe budúcu zmluvu s predmetom plnenia, ktorý je určený aspoň všeobecným spôsobom“.

Zmluva o budúcej zmluve je upravený typ zmluvy osobitne v Obchodnom zákonníku, ale aj v Občianskom zákonníku (§ 50a a nasl.). Treba súhlasiť s dovolateľom, že zmluva uzavretá medzi účastníkmi odporuje citovanému ustanoveniu, ale účastníci neuzavreli ani nemienili uzavrieť zmluvu o budúcej zmluve, preto nemožno na ňu citované ustanovenie aplikovať a nevedno prečo dovolateľ tieto pojmy pletie.

A je v súlade s Obchodným zákonníkom ako osobitným predpisom, je v súlade aj s Občianskym zákonníkom, pri inom posúdení by sme došli k absurdnému záveru, že Obchodný zákonník odporuje Občianskemu zákonníku. Dovolateľ teda ani len neuvádza v čom uzavretá zmluva má odporovať zákonu.

Dovolací súd preskúmava rozhodnutie odvolacieho súdu v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý (§ 242 ods. 1, prvá veta OSP). Toto ustanovenie musel dodržať a tým vec posudzovať nad rozsah upravovaného vzťahu. Predmetom sporu bolo nahradenie vôle účastníka zmluvy (§ 161 ods. 3 OSP).

Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ale tým aj súdu prvostupňového konformne (súhlasne, zhodne) nahrádza súhlas žalovaného s uzavretou zmluvou, ktorú uzavrel a svoju vôľu mal práve podpisom prejavit'.

Úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania, za 1 úkon právnej pomoci (dovolacia odpoveď + režijný paušál) v sume 60,44 eur. Nebola priznaná DPH, pretože pri dani nejde o vzťah žalovaného a žalobcu, ale o vzťah advokáta k štátu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je opravný prostriedok prípustný.

V Bratislave 30. júla 2009

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.

